

**UCHWAŁA NR XXI/139/2025
RADY MIEJSKIEJ ŁASIN**

z dnia 19 grudnia 2025 r.

**w sprawie ustanowienia lokalnego programu Miasta i Gminy Łasin „Opieka wytchnieniowa” - edycja
2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025, poz. 1153) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2025, poz. 1214 ze zm.¹⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się lokalny program Miasta i Gminy Łasin „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2026 w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej Uchwały.

§ 2. Program będzie realizowany przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie.

§ 3. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Łasin.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady

Janusz Heinrich

¹⁾Dz.U. z 2025 r., poz. 1302

Lokalny program Miasta i Gminy Łasin „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2026.

I. PODSTAWA PRAWNA LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2026.

Podstawą prawną programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018r. o Funduszu Solidarnościowym. Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2026 stanowi kontynuację programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2025. Doświadczenia płynące z realizacji poprzednich edycji wskazują na konieczność kontynuacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności tego rodzaju wsparcia dla osób niepełnoprawnych oraz ich opiekunów i rozwijaniu opieki wytchnieniowej na poziomie lokalnym. Program kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Usługi opieki wytchnieniowej przysługuje w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawuje całodobową opiekę nad tą osobą niepełnosprawną.

Zapewnienie wsparcia w zakresie usługi opieki wytchnieniowej wpisuje się w główny cel powstałego w dniu 1 stycznia 2019r. państwowego funduszu celowego pn. Fundusz Solidarnościowy.

II. CEL LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2026

Głównym celem lokalnego Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2026 jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności;
- 2) osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami traktowanymi na równi z orzeczeniami o znacznym stopniu.

- poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

W ramach celu głównego wyznaczone są również cele szczegółowe:

- 1) wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniami traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu;
- 2) wsparcie finansowe gminy w zakresie realizacji usług opieki wytchnieniowej;

- 3) w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów niepełnosprawnych czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

III. REALIZACJA LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” - EDYCJA 2026

Lokalny Program „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2026 skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności albo z orzeczeniami traktowane na równi, zamieszkujące Miasto i Gminę Łasin oraz będzie realizowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasinie.

Przyznając usługę opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności gmina bierze pod uwagę stan zdrowia i sytuację życiową uczestnika Programu. Gmina uwzględniać będzie potrzeby członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną, która stale przebywa w domu tj. nie korzysta z ośrodka wsparcia lub placówek pobytu całodobowego.

Program lokalny będzie realizowany w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego za zgodą gminy w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

W godzinach realizacji usługi opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu nie mogą być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze lub pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, inne usługi finansowane ze środków Funduszu lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie do usługi opieki wytchnieniowej finansowane ze środków publicznych.

Limit godzin usług opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego wynosi 240 godzin na 1 uczestnika. Limit dotyczy również więcej niż jednego opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad jedną osobą niepełnosprawną.

Maksymalna długość świadczenia formy nieprzerwanego pobytu dziennego wynosi 12 h dla 1 osoby niepełnosprawnej, za zastrzeżeniem limitów tj. 240 h. Usługi w formie pobytu dziennego mogą być świadczone w godzinach 6.00-22.00. Uczestnik Programu, któremu przyznano pomoc w postaci usługi opieki wytchnieniowej nie ponosi odpłatności za usługi przyznane w ramach Programu.

W ramach usługi opieki wytchnieniowej zapewniane jest okresowe wsparcie w zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej, w zastępstwie członków rodzin lub opiekunów sprawujących na co dzień bezpośrednią opiekę. Rodzaj i zakres godzinowy usługi powinien być uzależniony od stopnia i rodzaju niepełnosprawności uczestnika Programu.

Koszty związane z realizacją usługi opieki wytchnieniowej finansowane z Programu w ramach pobytu dziennego nie może przekroczyć 55zł brutto za godzinę wynagrodzenia osoby sprawującej opiekę nad osobą niepełnosprawną za zgodą gminy w miejscu zamieszkania.

Gmina kwalifikuje do przyznania usługi opieki wytchnieniowej na podstawie Karty zgłoszenia do Programu.

W przypadku wystąpienia zdarzeń losowych np. śmierć opiekuna osoby niepełnosprawnej lub jego nagły pobyt w szpitalu, usługi opieki wytchnieniowej mogą być przyznane bez Karty zgłoszenia do Programu. Jednakże dokument ten powinien zostać uzupełniony niezwłocznie w terminie nie dłuższym niż 3 dni robocze od dnia wystąpienia tej sytuacji.

Gmina zobowiązana jest poinformować członka rodziny lub opiekuna o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej.

W przypadku zmiany miejsca zamieszkania/pobytu uczestnik Programu składa oświadczenie o wcześniejszym korzystaniu z usług opieki wytchnieniowej w innej gminie.

Gmina umożliwi osobie niepełnosprawnej lub członkom rodziny/opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem traktowanymi na równi samodzielny wybór:

- osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytchnieniowej pod warunkiem, że osoba wskazana spełnia przynajmniej jeden z warunków tj. osoby posiadającej dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej, pielęgniarka, siostra PCK opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, pedagog, psycholog, terapeuta zajęciowy, fizjoterapeuta lub, za zgodą realizatora programu, w innych zawodach i specjalnościach o charakterze medycznym lub opiekuńczym, lub posiadają 6 miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom z niepełno sprawnościami, np. doświadczenie zawodowe, doświadczenie w udzielaniu wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w formie wolontariatu, lub zostaną wskazane przez uczestnika Programu.

IV. FINANSOWANIE LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCNIENIOWA” - EDYCJA 2026

W ramach Programu gmina może otrzymać wsparcie finansowe na koszty realizacji usługi wytchnieniowej do 100% kosztów. Po przekroczeniu limitu godzin gmina może wyrazić zgodę na zwiększenie liczby godzin usługi opieki wytchnieniowej w ramach środków własnych.

Gmina dokonuje rozliczenia usługi opieki wytchnieniowej na podstawie wypełnionej Karty rozliczenia usługi opieki wytchnieniowej.

W ramach programu gmina może otrzymywać środki z Funduszu Solidarnościowego na realizację usługi wytchnieniowej, jeżeli:

- usługi opieki wytchnieniowej realizuje samodzielnie, tj. przez osoby zatrudnione w ośrodku pomocy społecznej, urzędu gminy lub gminnych jednostek organizacyjnych, bez względu na formę zatrudnienia,
- zleca realizację usługi opieki wytchnieniowej organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3. ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy,
- zatrudnia osoby do realizacji usługi opieki wytchnieniowej wskazanych przez uczestnika Programu w formie ustaloną przez gminę,

- nabywa usługi opieki wytchnieniowej od podmiotów sektora prywatnego, z zastrzeżeniem klauzul społecznych.

Decyzję w zakresie wyboru formy zatrudnienia osób świadczących opiekę wytchnieniową podejmuje realizator programu.

Ze środków programu pokrywane będą koszty bezpośrednio związane z realizacją usługi opieki wytchnieniowej. Niedozwolone jest podwójne finansowanie tego samego wydatków ramach programu jak i innych programów czy projektów finansowanych ze środków publicznych. Niedozwolone jest pobieranie opłat od uczestników Programu.

Koszty świadczenia usług opieki wytchnieniowej mogą dotyczyć kosztów takich jak: wynagrodzenie osób lub personelu instytucji bezpośrednio świadczącej usługi opieki wytchnieniowej.

Wydatki będą kwalifikowane, jeżeli zostaną faktycznie poniesione w okresie realizacji Programu. W przypadku zawarcia umowy po dniu rozpoczęcia realizacji Programu, koszty kwalifikowane poniesione w związku z realizacją Programu od 01.01.2026r. do dnia podpisania umowy, zostaną zrefundowane ze środków Funduszu.

Za datę ponoszenia kosztu przyjmuje się w przypadku wydatków pieniężnych:

- 1) ponoszonych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą – datę obciążenia rachunku bankowego podmiotu realizującego usługę opieki wytchnieniowej, tj. datę zaksięgowania operacji,
- 2) ponoszonych kartą kredytową lub innym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności – datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub innego instrumentu, o których mowa w ustawie o elektronicznych instrumentach płatniczych, pod warunkiem dokonania spłaty tej należności do końca okresu rozliczeniowego danego instrumentu płatniczego.

Środki Funduszu Solidarnościowego przyznane na realizację Programu, muszą być wykorzystane zgodnie z Programem oraz umową zawartą pomiędzy wojewodą a gminą. Gminy, które uzyskały środki Funduszu na realizację Programu zobowiązane są do ich rozliczenia w sposób i terminach wskazanych w umowie zawartej z wojewodą, a także zwrotu niewykorzystanych części przyznanych środków z Funduszu w terminach określonych w umowie, zgodnie z ustawą o Funduszu Solidarnościowym i ustawą o finansach publicznych.

Kosztami niekwalifikowanymi zadania(w przypadku JST- wydatkami) są:

- 1) odsetki od zadłużenia,
- 2) kwoty i koszty pożyczki lub kredytu,
- 3) kary i grzywny,
- 4) wpłaty na PFRON,
- 5) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,

- 6) odsetki za spóźnienie w regulowaniu zobowiązań oraz odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat należności budżetowych i innych należności, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – ordynacja podatkowa,
- 7) spłata zaległych zobowiązań finansowych,
- 8) koszty leczenia i rehabilitacji osób,
- 9) amortyzacja,
- 10) leasing,
- 11) rezerwy na pokrycie przyszłych spłat lub zobowiązań,
- 12) opieka świadczona przez członków rodziny (na potrzeby realizacji Programu za członków rodziny należy uznać wstępnych lub zstępnych, małżonka, rodzeństwo, teściów, ojczyma, macochę oraz osobę pozostającą we wspólnym pożyciu a także osobę pozostającą w stosunku do przysposobienia z uczestnikami Programu), opiekunów prawnych lub osoby faktycznie zamieszkujące razem z uczestnikiem Programu,
- 13) nagrody, premie, koszty poniesione w związku ze zwolnieniem chorobowym albo urlopem.

Kwota przyznanych środków Funduszu może być niższa od wskazanej we wniosku wojewody. Minister zastrzega sobie prawo zaproponowania innej kwoty wsparcia finansowanego niż wnioskowana przez wojewodę.

Podmioty realizujące zadania wynikające z umów zawartych w ramach Programu, są zobowiązane do posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego dla Funduszu oraz prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywania z tych środków wydatków zgodnie z art. 17 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

Burmistrz może pokryć koszty obsługi programu w wysokości faktycznie poniesionej, nie więcej niż 2 % środków przekazanych na realizację tego Programu.

Zmiana wniosku gminy na środki finansowe wymaga akceptacji wojewody, wyrażone w formie pisemnej i do wysokości środków Funduszu przyznanych gminie na realizację.

V. MONITORING LOKALNEGO PROGRAMU „OPIEKA WYTCHEŃSKA” - EDYCJA 2026

Gmina przekazuje do wojewody sprawozdanie z realizacji Programu, obejmujące rozliczenie środków z Funduszu w zakresie rzeczowym i finansowym w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.

VI. OBOWIĄZKI INFORMACYJNE MIASTA I GMINY ŁASIN ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROGRAMU

Miasto i Gmina Łasin jest zobowiązana do:

- 1) informowanie o ogłoszeniu dotyczącym naboru wniosków w ramach Programu na stronie podmiotowej gminy
- 2) składanie wniosku gminy na środki finansowe z Programu do właściwego wojewody;
- 3) uzupełnienie braków formalnych i merytorycznych wniosku gminy na środki finansowe z Programu na wezwanie wojewody, w wyznaczonym przez wojewodę terminie, licząc od dnia następnego po dniu otrzymania wezwania;
- 4) niezwłocznie, po ogłoszeniu wyników naboru wniosków, złożenie do wojewody oświadczenia o przyjęciu bądź rezygnacji ze środków finansowych przyznanych w ramach Programu;
- 5) koordynowanie realizacji Programu w gminie oraz informowanie wojewody o trudnościach w realizacji Programu, mających wpływ na wykorzystanie środków;
- 6) podjęcie działań mających na celu rozpoczęcie realizacji zadania, niezwłocznie po złożeniu oświadczenia o przyjęciu środków jednak nie później niż w dniu podpisania umowy z wojewodą;
- 7) realizowanie zadań zgodnie z Programem oraz zgodnie z zawartą z wojewodą umową;
- 8) rozliczenie z wojewodą otrzymanych środków finansowych przyznanych w ramach Programu oraz poddanie się nadzorowi i kontroli zgodnie z umową;
- 9) przedstawienie na żądanie wojewody wyjaśnień, informacji i dokumentów dotyczących zadań realizowanych w ramach Programu;
- 10) przekazanie właściwemu wojewodzie, sprawozdania z realizacji Programu
- 11) prowadzenie dokumentacji potwierdzającej realizację Programu, w tym obowiązkowe korzystanie z załączników do Programu;
- 12) informowanie, że zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków Funduszu otrzymanych od Ministra. Informacja na ten temat powinna się znaleźć we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, w mediach społecznościowych, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego zadania publicznego. Gmina zobowiązana jest do oznaczania profili prowadzonych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w podejmowanych działaniach informacyjnych i promocyjnych w mediach społecznościowych;
- 13) umieszczanie logo Ministra na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych, dotyczących realizowanego zadania publicznego oraz zakupionych środkach trwałych, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność;
- 14) w ramach informowania, o którym mowa w pkt 13, gmina jest obowiązana do podejmowania działań informacyjnych dotyczących finansowania zadania ze środków Funduszu przyznanych w ramach Programu, zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia

działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 953, z późn. zm.). W szczególności, gmina/powiat przy podejmowaniu działań informacyjnych używa wzorów plakatów informacyjnych, określonych w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia. Edytowalne pliki cyfrowe plakatów informacyjnych udostępnione są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pod adresem <https://www.gov.pl/web/premier/dzialania-informacyjne>;

15) rozpowszechnianie w dowolnej formie, w prasie, radiu, telewizji, Internecie oraz innych publikacjach nazwy Programu, przedmiotu i celu, na który przyznano wsparcie finansowe oraz informacji o wysokości przyznanego wsparcia finansowego.

Uzasadnienie

Program „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2026 będzie stanowił kontynuację programu „Opieka wytchnieniowa” realizowany w latach poprzednich. Działania realizowane w 2025r. wskazują na konieczność kontynuacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności tego rodzaju wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów na poziomie lokalnym.

Zapewnienie wsparcia w zakresie usługi wytchnieniowej wpisuje się w cel państwowego funduszu celowego pn. Funduszu Solidarnościowego powstałego w dniu 01.01.2019 r., którego zadaniem jest wsparcie osób niepełnosprawnych.